

Kolsås-Dælivann landskapsvernområde 40 år

Utsikt over Kolsåsmassivet, Dælivann, og gårdene Dæli og Dalbo.

Tekst: Tom Ekeli

Foto: Øystein Søbye/Photographica og Bjørg Petra Brekke.
Helleristningsbildet er lånt fra Flaggspretten,

Naturvernforbundet i Bærum (NiB) vil markere at det var en fremtidsrettet tanke i 1978 å verne 5,3 kvadratkilometer midt i Bærum mot store tekniske inngrep.

Det var planlagt store vei- og boligprosjekter som ville ha endret området natur-, kultur og friluftskvaliteter radikalt. Den gangen var ikke kommunen begeistret for at disse planene måtte legges til side. Situasjonen nå er at presset på naturen til utbyggingsformål er langt større enn på 1970-tallet. Men i dag er heldigvis Bærum kommune og befolkningen enige om at i Kolsås-Dælivann er det dyre- og planteliv, helleristninger, bygdeborger, gravhauger og det gamle kulturlandskapet som er det mest verdifulle – ikke potensiale for nye bygg og infrastruktur. En tellestasjon som Fylkesmannen i Oslo og Akershus satte opp på Søndre Kolsås, har vist at 70–80 000 personer benytter

Turprogram Kolsås/Dælivann landskapsvernområde april–juni 2018

Ni lokale foreninger deler sine turgleder i anledning 40 års jubileet for vernevedtaket av 30. juni 1978.

For nærmere opplysninger om turene se: www.baerumsnatur.no

Programmet er satt opp alfabetisk etter arrangørens navn.

Asker & Bærum Historielag

Helleristningene ved Dalbo gård
Søndag 13. mai kl. 13.00 – 15.00

Ved Dalbo gård ligger ti helleristningsfelt, et av de største på Østlandet nord for Østfold. De første helleristningene på stedet ble funnet i 1959. Helleristningene omfatter blant annet ca. 40 skipsfigurer, fotsåler, kretsfigurer og skålgroper fra bronsealderen.

Denne omvisningen kan kombineres som en avslutning på Bærum Turlags tur til «Kolsåstoppen og Gråmagan», se nedenfor. De som kun vil være med til selve helleristningsfeltet kan møte opp ved starten av Dæliveien kl. 13.00.

Start: Utfartsparkeringen Gjettumveien (ved starten av Dæliveien).

Omviser: Arkeolog Steinar Kristensen

«Fleskumsommeren 1886.» Om starten på impresjonismen og nyromantikken i norsk malerkunst.

Mandag 4. juni kl. 18.00 – 20.00

Tema for turen er naturalisme og stemningsmaleri. Sommeren 1886 kom seks unge malerverner og deres familier sammen på Fleskum for å arbeide sammen og for å bo sammen. Bildene som malt denne sommeren skapte stor oppmerksomhet på høstutstillingen samme år, og det som senere skulle få navnet "Fleskumsommeren" skulle få avgjørende betydning for malerkunstens utvikling i Norge.

Start: Utfartsparkeringen Gjettumveien (ved starten av Dæliveien).

Turleder: Kunsthistoriker Ole H.P. Disen

.....

Bærum Landbruksforening

Lokalhistorie og naturkunnskap ved Kolsås/Dælivann
Mandag 28. mai kl. 18.00 – 21.00

Litt om livet på gårdene i dalen i tidligere tider og i dag.

Start: P-plassen ved Steinskogen gravlund i Bærum

Turleder: Birøkter, bonde og gartner fra Skotta gård; Per Sigmund Bø, tlf. 930 67 737.

.....

Bærum Røde Kors

Omvisning på Gjettumbråtan blomstereng
Tirsdag 24. april kl. 18.00 – 20.30

Bærum Røde Kors samarbeider med Naturvernforbundet i Bærum og inviterer flyktninger og deres guider til turen som er beskrevet nedenfor.

Påmelding til medhjelper innen dagen i forveien.

Start: På utfartsparkeringen i Gjettumveien (ved starten av Dæliveien)

Medhjelper: Jan Mathisen, flerkultur@baerum-redcross.no

.....

Bærum Turlag

Dælivann rundt med innføring i kartlesing
Søndag 15. april kl. 14.10 – 17.00

En tur rundt Dælivann mens vi gir en innføring i kartlesing. Alle får utdelt et kart. Ta med kompass om du har!

Start: På utfartsparkeringen i Gjettumveien (ved starten av Dæliveien).

Turleder: Maggy Elva Bjørgvinsdottir, maggyselva@mac.com, tlf. 472 52 808.

Påmelding: Turen krever påmelding til turleder innen mandag 9. april!

Nærmere opplysninger om våre turer se: www.baerumturlag.no

Bærumsmarka fra Fossum til Godthaab/Gjettum
Søndag 29. april kl. 11.15 – 16.00

Fra Fossum til Østernvannsvingen, via husmannsplassen Lund til Barnas gård på Sæteren. Vi krysser Murenveien og klatrer opp til Garlaushøgda. Ved Godthaab krysser vi Gamle Ringeriksvei og beveger oss inn i Dælivannsområdet mot Dalbo gård og helleristningene. Vi avslutter ved Gjettum stasjon på T-banen eller busstoppen Valler bru.

Start: Fossumbanen busstopp.

Turleder: Kari Fønnes, kafonnes@online.no, tlf. 993 24 885.

Kolsåstoppen og Gråmagan
Søndag 13. mai kl. 11.00 – 14.00

Turen starter på Hauger T-banestasjon og følger Dælibekken før vi tar blåmerket sti opp til KIF-hytta. Videre opp til Søndre Kolsåstopp (342 moh). Derfra på blåmerket sti til den gamle bygdeborgen på Gråmagan. Derfra bratt ned mot Dalbo gård og helleristningene. Helleristningsfeltet vises i samarbeid med arkeolog Steinar Kristensen, Asker og Bærum Historielag. Vi avslutter turen på Gjettum T-banestasjon. Godt fottøy anbefales.

Start: Ved Hauger T-banestasjon

Turleder: Grete Gjertsen, gregje@vikenfiber.no, tlf. 913 87 290.

stien opp der hvert år. Typisk nok valgte Bærums befolkning dette området som Bærums fineste friluftsområde i 2016.

I perioden 1978 til 2018 har befolkningen i Bærum økt fra ca. 80 000 til ca. 125 000 og NiB ser det som sin oppgave å stadig minne nye og gamle bæringer på dette områdets rike natur- og kulturverdier. Vi forbereder derfor ulike markeringer for å vise alt hva området har å by på av natur og historie, hvilke gleder tilgangen til dette område gir oss av naturbetinget livskvalitet, historien bak fredningen og hva som kreves for å opprettholde områdets kvaliteter.

Guidede tur i området

Vi samarbeider med åtte lokale foreninger som lar sine turer inngå i jubileumsfeiringen. Turene er ment som inspirasjonsturer for alle. Studér turprogrammet på side 8 og 9 og kryss av i kalenderen allerede nå.

Festmøte i Sandvika teater lørdag 8. september

Det blir festmøte i Sandvika teater. Møtet blir en del av Friluftslivets Uke. Her er alle velkomne til et program bestående av foredrag om vernearbeidet, om natur- og kulturkvaliteter, og det blir spennende kunstneriske innslag. Vi forsøker også å trekke med skolene til oppgaver i området som kan ende opp med presentasjoner under festmøtet. Av aktuelle bidragsytere kan nevnes ordfører Lisbeth Hammer Krog, generalsekretær i Naturvernforbundet Maren Esmark, professor Sigmund Hågvar, geograf Øystein Dalland og kunsthistoriker Tommy Sørbøe. I løpet av våren, så snart programmet er klart, sender vi ut en egen invitasjon.

Kolsåstoppene

Torsdag 21. juni kl. 17.30 – 20.30

Vi følger Dælibekken og kommer inn på den vanlige ruten opp til syd-toppen (342 moh). Derfra innover Kolsåsplatået og videre opp juvet mellom de to nordre ryggene. Nederst i juvet må vi ta hendene til hjelp noen meter og klatre et bratt og litt luftig parti. Fra den øverste toppen (379 moh) går vi ned på stien på østsiden av toppene, via Sætertjern, bygdeborgen på Gråmagan og KIF-hytta tilbake til Toppåsveien. Turen forutsetter at det ikke er vått i terrenget. Eventuell avlysning vil bli kunngjort på våre nettsider (www.baerumturlag.no), samt på Facebook, samme morgen.

Terreng og lengde: Turen er ca. 9 km lang med mye opp- og nedstigning. Turen går hovedsakelig på stier i stedvis bratt terreng. Noe steinur. Ett kort parti med klatring. Gode turstøvler anbefales.

Start: På P-plass i Toppåsveien ved Dælibekken (mellom Damhaugveien og Heggelia).

Påmelding: Da denne turen ikke egner seg for større grupper, setter vi maks antall deltakere til 12. Påmelding til turleder innen dagen i forveien.

Turleder: Nils Mathisrud, nils@vingtor.net, tlf. 954 35 177.

.....

Kolsås Klatreklubb

Vi inviterer store og små til å prøveklatre i Østveggen

Søndag 13. mai kl. 10.00 – 16.00

Klubben stiller med instruktører og utstyr. Alt deltakerne trenger å ta med er godt humør.

Start: KIF-hytta. Etter klatringen går vi ned til KIF-hytta for pølsegrelling. Arrangøren tar forbehold om været.

Turleder: Olav Vestlie

.....

Naturvernforbundet i Bærum

Omvisning på Gjetnumbråtan blomstereng

Tirsdag 24. april kl. 18.00 – 20.30

Naturvernforbundet i Bærum feirer 20 års jubileum for slåttene i samarbeid med Gjetnum gård. Nå i april kan vi oppleve resultatene. Vi går gjennom Dælikogen. Stopper ved enden av Langenga, deretter går vi langs jordene til Gjetnumbråtan. Det

tar 45–50 minutter, og vi ser på vårblomstringen underveis. Det blir omvisning og rast på Gjetnumbråtan – ta med niste og drikke. Hjemturen er langs den samme ruten – alternativt kan andre ruter pekes ut /anbefales hvis det er interesse for det. Turen er et samarbeid med Bærum Røde Kors.

Start: På utfartsparkeringen i Gjetnumveien (ved starten av Dæliveien)

Turleder: Zsuzsa Fey, tlf. 414 56 392

.....

Norsk Botanisk Forening

Vakre villblomster og botaniske godbiter rundt Dælivann

Tirsdag 29. mai kl. 18.00 – 20.30

Vi tar en rast, så ta gjerne med noe å drikke og noe å spise.

Start: Utfartsparkeringen Gjetnumveien (ved starten av Dæliveien). T-bane 3 Kolsås går til Gjetnum stasjon.

Turleder: Kristin Bjartnes, mobil 909 52 045

.....

Norsk Geologisk Forening

Geologisk tur til Kolsåstoppene

Torsdag 7.juni kl. 18.00 – ca. 21.00

Kolsås' geologi er viden kjent fordi her kan vi lett se den geologiske historien som er en viktig del av Norges utvikling. Historien starter nederst med siluriske fossiler fra en gang det var et verdenshav der det nå er jordbruks- og villalandskap. Videre oppover i lia passerer vi de neste tidsepokene; devonske sandsteiner, karbonske slamsteiner og permiske konglomerater, basalter og rombeporfyrrer fra tiden da jorden revnet og vulkaner spydde lava. Vi avslutter på toppen med utsikt og ser hvordan geologien har styrt form og dannelse av bærumslandskapet.

Start: P-plassen i Heggelia/Heggelikroken. Kjør Toppåsveien innover fra Brynsveien. Eller buss 160 til Toppåsveien å rusle opp til P-plassen derfra.

Turledere: Morten Bergan, tlf. 905 97 448 og Hans Arne Nakrem.

.....

Norsk Ornitologisk Forening, Asker og Bærum lokallag NOF OA

Fuglesangturer ved Dælivann. En klassiker! Hver onsdag i mai besøker vi Dælivann med fokus på fugl i ulike biotoper: barskog, blandingskog, vann og kulturmark. Turene er først og fremst ment for deg som ikke er så veldig drevne hobbyornitolog og gjerne vil lære mer, men alle kan være med. Ta med kikkert!

Start for alle turene: P-plassen ved Steinsskogen gravlund i Bærum (er skiltet fra rv. 168 mellom Haslum og Bærums Verk). Buss 150 mot Gullhaug går forbi her, holdeplass Steinsskogen gravlund. For nærmere opplysninger om våre turer se: www.nofoa.no

Fuglesangtur Dælivann rundt

Onsdag 2. mai kl. 18.00 – 20.30

Turleder: Niels Snedstrup

Onsdag 9. mai kl. 18.00

Turleder: Terje Bøhler, tlf. 479 05 043,

Onsdag 16. mai kl. 18.00 – 20.30

Turleder: Per Stensland

Onsdag 23. mai kl. 18.00 – 20.30

Turleder: NOF AB, tlf. 941 52 399

Onsdag 30. mai kl. 18.00 – 20.30

Turleder: Terje Bøhler, tlf. 479 05 043,

Fuglesangtur fra Stein Gård via Dælivann til Kolsåstoppene

Torsdag 31. mai kl. 18.00 – 21.00

Vi vandrer fra Stein Gård via Dælivann og til Kolsåstoppene. Under turen lytter vi til fuglesang og observerer de mange fugleartene som finnes i området. Fra toppen er en fantastisk panoramautsikt ut over Oslo, Bærum og Oslofjorden. Her er det flott å ta en god pause før vi drar tilbake.

Turledere: Rune Zakariassen og Niels Snedstrup

